

Race *P. t. acredula* (L.), hvis Beskrivelse er givet her i Tidsskriftet 1928, p. 20. Paa Bornholm er *acredula* dog langt hyppigere paa Trækket end i det øvrige Danmark. De under Betegnelsen *P. t. eversmanni* (Bp.) som sjældne Gæster i Danmark betegnede Stykker maa betragtes som individuelle Varianter af *acredula*, til hvilket Navn *eversmanni* er et Synonym. Den østsibiriske Form *P. t. yakutensis* Ticehurst er hverken truffet i Danmark eller det øvrige Europa.

Literatur:

- HØRRING, R. 1928: Vid. Medd. Da. Nat. For., Vol. 86.
 PORTENKO, L. A. 1935: C. R. Acad. Sci. URSS. Vol. III (VIII), No. 6 (66).
 SALOMONSEN, F. 1928: Da. Ornith. For. Tidsskr., Vol. 22.
 — 1928 a: Journ. f. Ornith., Vol. 76.
 — 1931: Der Vogelzug, Vol. 2.
 TICEHURST, CL. B. 1935: Bull. Brit. Orn. Club, Vol. LV.
 — 1938: A Systematic Review of the Genus *Phylloscopus*. — London.

Træk af Fuglelivet i Onsildegnens Granplantager.

Af AKSEL JACOBSEN.

Eggen ved Onsild Stationsby bestaar for den største Part af milestone, ubeboede Engstrækninger hist og her isprængt lidt Træbevoksning, hovedsagelig Birk, Bævreasp og El, men iøvrigt ret fattigt. Derimod er den omgivne Kreds af Bakke- drag saa meget des mere beklædt med Trævækst, især den vestlige Del, der er ren Bøgehøjskov, nemlig Lindum Skov, og den nordvestlige, Trinderup Krat, der ogsaa nærmest maa betragtes som Skov; derimod er Bakkerne fra nordøst til sydøst oprindeligt Lyngbakker, et enkelt Sted med en Del Naturkrat, men ellers hist og her beplantet med Graner, som Ejerne i Tidens Løb har ladet plante og som stadigvæk fortsat tilplantes, eftersom de ældste Plantninger falder for Aldersgrænsen.

Disse Bakke- og Engdrag ejes for det meste af de større Gaardejere fra Sdr. Onsild Kirkeby, og udgør saaledes samlet et meget stort, næsten ubeboet Areal. Fuglelivet i denne Egn præges vel nok mest af Engfuglene, altsaa Vadere og Svømme-

fugle, men ogsaa stærkt af Skovenes og Plantagernes Fugle, der mest henter Næring i de store Engdrag. Flyvende Fiskehejrer, der driver Fiskeri i Skalsaa eller i Tørvemoser og ellers hjemmehørende i Kolonien i Lindum Skov, Musvaager i svævende Kredse, Falke staaende stille i Luften paa svirrende Vinger for at afsøge Engen, og endelig de af Viberne forhadte Krager, der i Glideflugt gør Togter ind over Engene, udgør tilsammen det Billede, der møder ens Blik daglig, saa godt som Aaret ruudt.

Bakkernes Granplantager har et rigt Fugleliv, maaske ikke særlig artsrigt, men saa meget mere individrigt; heller ikke Sjældenheder kan man vente at træffe her; Krage, Skade, Taarnfalk, Spurvehøg, Skovhornugle og Ringdue er de større Fugle, der bebor Plantagerne, og det er disse Fuglearter, jeg mest har haft Lejlighed til at studere, særlig i Yngletiden, i Plantagerne gennem nu ca. 25 Aar.

Kragerne, *corvus corone cornix* L., har altid været de dominerende, men er nu ikke nær saa almindelige som før i Tiden. Hver af disse Smaaplantager var i mine Drengaar i Reglen Boplads for fire—fem Par Krager, og undertiden mange flere. Et særlig betegnende Eksempel, der dog maaske for en Del ogsaa skyldes Held og Uheld af mine Ekskursioner, skal lige nævnes for at illustrere denne Nedgang. En Søndag midt i April i Aarene omkring 1918—19, gik jeg og en Kammerat en Tur igennem en Del af disse Plantager, og fandt ved denne Lejlighed 23 Kragereder med Æg; da jeg 17. April 1930 gik de samme Plantager igennem, fandt jeg, trods megen ihærdig Eftersøgning, kun tre Reder, der indeholdt Æg. At Ynglekragerne er gaaet meget tilbage i Antal, ses ogsaa straks i Individantallet i Foraars- og Sommertiden; før var der Krager alle Vegne, nu kun faa; dengang fløj altid en hel Del skrigende Krager over Plantagerne, naar man besøgte dem, nu er der sjældent mere end et enkelt Par over en Plantage, oftest slet ingen. Grunden til denne Nedgang skyldes uden Tvivl Jagtforeningernes Krig mod Kragerne, især Giftkrigen.

Rederne er, som bekendt, indvendig beklædt med Uld og Haar; som Undtagelser herfra har jeg engang ved Lindum Skov fundet en Rede, udforet med Barkspaaner af Gran, og en anden Gang, ^{27/4} 1930, en Rede i en Plantage ved Ulstrup

(Onsild), foret med Papir; den indeholdt kun 1 Æg, der laa paa et Stykke Papir, mærket: Fragtbrevomslag. D. S. B.

De seneste Kuld af Krageæg, jeg har truffet, er 27. Maj 1934, to Reder i en Plantage ved Ulstrup (Onsild). Den ene indeholdt 2 Æg, den anden 3 nyudklækkede Unger og 1 Æg. Det største Antal Æg, jeg har fundet i en Rede, er 7 Stk.

Skaden, *Pica pica* L., er ligesom Kragen gaaet en hel Del tilbage i Individantal, men det er dog næppe saa iøjnefaldende, dels fordi de, der er tilbage, mest holder til ved Haver hos de Folk, hvor de mindst forfølges, og dels fordi denne Fugl aldrig har været tilnærmelsesvis saa talrig som Kragen. Et Par var der som Regel i hver af Plantagerne, og desuden var der beboede Reder i flere af de Syren- og Tjørnehegn, der sine Steder danner Markskel; nu findes Skaden altsaa ikke nær saa almindelig, og mest ved nogle Gaarde og Huse. For Eks. har jeg kun én Gang i den sidste halve Snes Aar fundet den ynglende i en Granplantage, nemlig $\frac{28}{4}$ 1939 i Terrupgaards Plantage en Rede med 4 Æg. Dermed skal det dog ikke være sagt, at Krager og Skader er blevet sjældne, men de er kun i Tilbagegang.

En Fugl, der synes at have bredt sig stærkt i samme Tidsrum, som de foregaaende to Arter gaar tilbage, er Skoyhornuglen, *Asio otus* L. Denne Fugl har jeg indtil Aar 1931 kun set yngle i Plantagerne én Gang, idet en Rede blev fundet af min Skolekammerat ARNOLD SØGAARD i en Granplantage ved Handest ca. 1920; den indeholdt Unger og 1 spraaet Æg. I Begyndelsen af April 1931 fandt jeg derimod straks 2 Reder med 3 Æg i hver, og i 1934 5 Reder med Æg og Unger; siden har den bredt sig, saa den nu findes med et, til Tider to Par i de fleste Plantager. Tidligste Redefund, jeg har gjort af denne Fugl, er $\frac{13}{3}$ 1934, nemlig en Rede med 1 Æg.

En endog meget almindelig Rovfugl, der ynglede i næsten alle Plantager i al den Tid, jeg kan huske, var Taarnfalken, *Falco tinnunculus* L. Den er nu ogsaa blandt de Arter, der er i stærk Tilbagegang, eller maaske er den endog helt forsvundet som Ynglefugl i Plantagerne, idet jeg ikke har fundet den ynglende, siden jeg i 1934 fandt 2 beboede Reder i høje Graner ved Ulstrup (Onsild). Grunden til denne Forsvinden syntes mig mere uforstaaelig end for Kragernes Ved-

kommende, idet denne Fugl ikke synes at være udsat for særlig Forfølgelse; muligvis skydes der enkelte af dem f. Eks. til Udstopning, men det er dog næppe mere, end alle andre Fugle er udsat for, og i Yngletiden er den heller ikke udsat for nogen iøjnefaldende Forstyrrelse, idet der hvert Aar kom Unger paa Vingerne fra de fleste Plantager. Iøvrigt har jeg faaet den Erfaring, som bl. a. ogsaa SCHARLING udtaler (D. O. F. T., 1930, S. 114): "at den, som forøvrigt flere andre Rovfugle, meget vanskelig lader sig fordrive fra den engang valgte Yngleplads ved Ødelæggelse af Ynglen". Rederne indeholdt for det meste 5 Æg, ikke sjældent 6, og undertiden 4, altid i gamle Kragereder; kun en enkelt Gang har jeg fundet den i en Skaderede og ligeledes kun én Gang i et Løvtræ, en Hvidtjørn, ellers kun i Graner. Tidligste Fund, jeg har i mine Noteringer, er $17/4$ 1930, en Rede ved Ulstrup (Onsild) med 1 Æg, der ved Eftersyn $27/4$ indeholdt 3 Æg til.

Ofte har jeg iagttaget heftige Kampe i Plantagerne mellem Kragerne og Taarnfalkene, sandsynligvis om Redeplads; men at denne Rivalisering har Skyld i Falkenes Tilbagegang, er der intet, der taler for, da Kragerne jo ogsaa er i Tilbagegang.

20. Oktober 1935 saa jeg i Engene Syd for Onsild en Taarnfalk styrte ned fra Luften og fange en Dobbeltbekkasin, men den slap den straks igen, som var det sket ved en Fejltagelse, hvorefter baade Falken og Bekkasinen skyndsomst forsvandt.

Spurvehøgen, *Accipiter nisus* L., der de fleste Steder fra opgives som meget almindelig, eller som den almindeligste Rovfugl, er efter mine Iagttagelser særdeles sjælden i Plantagerne og heller ikke meget almindelig i Skovene i Omegnen, og først i 1939 har jeg truffet den ynglende, idet to Reder, hver med 4 Æg, blev fundet, den ene i Plantage ved Kongsvad Mølle og den anden i en Plantage ved Hobro Vesterfjordende. Derimod har jeg nok set den jage over Engene i Aarenes Løb, men ikke saa almindelig før i Tiden. Nu, siden jeg har fundet den ynglende, ser jeg den næsten hver Dag i Engene, men det er muligvis kun et enkelt Par Fugle, der stadigvæk ses; bl. a. iagttog jeg 1. November 1939 i Engene ved Onsild en Spurvehøg, der under sin Flugt hen over Terrænet blev overfaldet af en Del Krager; i Begyndelsen flygtede den og forfulgtes af Kragerne, saa pludselig forandrede

den Taktik og overfaldt den ene af Kragerne efter den anden, og under heftige Krageskrig slog den hurtigt i over 20 Minuter ned efter de flygtende Krager.

31. December s. A. traf jeg Spurvehøgen i en ensomt beliggende Staklade i Engen, hvor den havde fast Tilholdssted, vel nok tiltrukket af de mange Smaafugle, hovedsagelig Bogfinker og Gulspurve, der holdt til i Kornet, mens Jorden var bundet af Is og Sne. Spredte Fjerhobe viste, at Høgen ogsaa gjorde Bytte.

Af større Fugle yngler i Plantagerne, foruden de ovennævnte, kun endnu én, nemlig Ringduen, *Columba palumbus* L., og den synes ikke udsat for øjeblikkelig Frem- eller Tilbagegang; det er ikke alle Plantagerne, den bebor, kun som Reglen de tætteste.

Smaafugle og Drosler danner et Emne for sig; i de yngre Granplantninger med Graner indtil 2 Meters Højde og grønne til Bunds, er der et rigt afvekslende Liv af Smaafugle og en Del Drosler, overvejende Solsorte. I de egentlige Højgraner har jeg ikke fundet andre ynglende af Smaafugle end Bogfinken og undertiden Gulspurvene, sidstnævnte især blandt nedhugne Grangrene paa Skovbunden. Men det er altsaa de ovennævnte "Storfugle", der giver Onsildegnens Granplantagers Fugleliv dens Præg.

Optælling af Ynglefugle paa nogle danske Reservater.

Af FINN SALOMONSEN.

(Meddelelse fra Naturfredningsraadets Reservatudvalg Nr. 6).

Optællinger af Ynglefugle i et bestemt Omraade vil altid være af Betydning, dels fordi det af mange Grunde har Interesse at vide hvilke Arter og hvormange Par, der yngler paa vedkommende Lokalitet, og dels fordi man gennem en nøjagtig Optælling har et godt Middel til at følge Faunaens Svingninger fra Aar til Aar. En saadan Optælling lader sig lettest udføre paa godt afgrænsede, helst isolerede Lokaliteter, og